

Η συγγραφέας του βιβλίου μοιράζεται μαζί μας πτυχές της ζωής κάποιων ανθρώπων που ζουν στο ίδιο χωριό κάτω από τον ίδιο ουρανό...

α) Ποια στοιχεία τους χωρίζουν και ποια τους ενώνουν;

β) Πιστεύεις ότι οι διαφορές ανάμεσα στους ανθρώπους μπορούν να ξεπεραστούν και πώς;

α) Στο χωριό Λύκορμο ζουν κάποιες οικογένειες μουσουλμάνων, χριστιανών και τσιγγάνων. Οι ζωές των ανθρώπων αυτών παρουσιάζονται με τέτοιο τρόπο από τη συγγραφέα, ώστε εύκολα μπορούμε να διακρίνουμε τα στοιχεία εκείνα, που τους ενώνουν, αλλά και τους χωρίζουν. Αρχικά, όπως λέει και η Ναζλί, η μικρή μουσουλμάνη, οι άνθρωποι αυτοί «ανέπνεαν τον ίδιο αέρα, έβλεπαν τον ίδιο ουρανό, με το ίδιο φεγγάρι και τον ίδιο ήλιο» και ζούσαν στον ίδιο τόπο. Η πίστη τους σε διαφορετικές θρησκείες υπαγόρευε βέβαια, ένα διαφορετικό τρόπο ζωής, αλλά στηριζόταν σε κοινές αξίες, όπως την αγάπη, τον σεβασμό και το ήθος. Άλλωστε, η αλληλεγγύη έχει ένα μόνο όνομα: «αλληλεγγύη», όπως αναφέρει και ο πατέρας της Ανδρομάχης. Τα παιδιά του χωριού πηγαίνουν στο ίδιο γυμνάσιο, μιλούν την ελληνική γλώσσα και σαν έφηβοι μοιράζονται κοινά ενδιαφέροντα, αγαπούν τα άλογα και παρατηρούν τ' αστέρια. Η συμμετοχή τους σ'ένα επιστημονικό πρόγραμμα και η προσπάθεια για τη δημιουργία αναγνωστικής λέσχης, δείχνει πως η αγάπη για τα βιβλία και τη γνώση είναι ένα συνδετικό στοιχείο στις ζωές των παιδιών αυτών. Παράλληλα, τα πολιτιστικά στοιχεία της κάθε φυλής δεν είναι και τόσο διαφορετικά από αυτά που πίστευαν εξ αρχής οι μικροί ήρωες του βιβλίου. Από την άλλη όμως, οι κοινωνίες στις οποίες μεγαλώνουν τα παιδιά αυτά προβάλλουν εμπόδια στην αρμονική τους συμβίωση. Τα παιδιά αυτά έξω από το σχολικό τους περιβάλλον, χωρίζονται ανάλογα με τις θρησκευτικές τους αντιλήψεις. Εύλογα, η Ναζλί αναρωτιέται «πως γίνεται ένα τέμενος και μία εκκλησία αντί να ενώνουν, να χωρίζουν τους ανθρώπους». Και, όμως, οι διαφορετικές θρησκείες καθόριζαν τον τρόπο με τον οποίο ζούσαν και συμπεριφέρονταν οι άνθρωποι, δημιουργώντας διαφορετικούς κόσμους. Μουσουλμάνοι, Χριστιανοί, αθίγγανοι, κανένας δεν έκανε την αρχή να περάσει τα όρια του μαχαλά του. Ωστόσο, πέρα από θρησκευτικές διαφορές παρουσιάζεται και η διαφορετικότητα των ανθρώπων αυτών ως προς τα υλικά αγαθά που διέθεταν. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του νεαρού Νέσσου που ένιωθε σαν βασιλιάς κρατώντας ένα φλιτζάνι ζεστής σοκολάτας. Οι φυλετικές διακρίσεις διαμόρφωναν και τον τρόπο διασκέδασης των νέων του χωριού, καθιστώντας σαφή την «ανωτερότητα» των «μπαλαμών» έναντι των αθίγγανων που περιοριζόταν στα όρια του καταυλισμού τους. Τέλος, για τους ανθρώπους αυτούς έκδηλος είναι ο φόβος της συνύπαρξης με το διαφορετικό. Ωστόσο, μόνο μέσα από την κατανόηση της διαφορετικότητας αυτής θα μπορούσαν να συμβιώσουν αρμονικά.

β) Οι «φύλακες των αστεριών» είναι ένα βιβλίο που αποδίδει με τον καλύτερο τρόπο την έννοια της διαφορετικότητας των ανθρώπων και το πώς μπορεί να ξεπεραστεί ο φόβος της συνύπαρξης με το διαφορετικό. Τα πρόσωπα τα οποία παρουσιάζονται στο βιβλίο διαφέρουν ως προς τη θρησκεία, τη φυλή και την οικονομική τους κατάσταση. Για την άρση των προκαταλήψεων που απορρέουν από τις διαφορές αυτές, θα πρέπει πρώτα να κατανοήσουμε τη διαφορετικότητα του άλλου. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσα από την γνώση. Θα πρέπει, λοιπόν, όλοι μας να καταλάβουμε αυτό που και η ίδια η Ανδρομάχη κατάλαβε πως δεν πρέπει να

απορρίπτουμε το διαφορετικό, προτού να το γνωρίσουμε. Η οικογένεια και κυρίως το σχολείο μπορούν να οδηγήσουν το παιδί προς την κατεύθυνση αυτή. Να του δώσουν δηλαδή τη δυνατότητα ν' ανακαλύψει τις ομοιότητες των πολιτισμών και τις κοινές αξίες των ανθρώπων. Η αγάπη, η φιλία, η αλληλεγγύη και ο σεβασμός δεν έχουν ούτε χρώμα, ούτε θρησκεία, ούτε κοινωνική τάξη. Επιπλέον, όταν οι άνθρωποι μοιράζονται τα ίδια όνειρα, τα ίδια ενδιαφέροντα και τις ίδιες ελπίδες, είναι πιο εύκολο να έρθουν πιο κοντά. Αυτό ακριβώς συμβαίνει με την Ανδρομάχη και το Νέσσο που αν και έχουν διαφορετικές καταβολές, ωστόσο τους ενώνει η αγάπη τους για τα άλογα. Απορρίπτοντας, λοιπόν, τα στερεότυπα και έχοντας ανοιχτούς τους πνευματικούς μας ορίζοντες μπορούμε όλοι να ξεπεράσουμε τις διαφορές που μας χωρίζουν. Η διαφορετικότητα δεν μαιίνει τις ζωές των ανθρώπων, γι' αυτό και όσοι δε τη φοβούνται είναι πραγματικά ελεύθεροι.

Μπογά Όλγα, Γ2

